

Langs het spoor bij Harderwijk kan de duizendknoop vrijwel ongestoord voortwoekeren. De plekken met minder begroeiing zijn in beheer van de gemeente

Een exotisch monster

HARDERWIJK / De Japanse duizendknoop doorboort riolering. 'Mensen weten niet wat er in hun tuin staat.'

Eva Segaar

Foto's Olivier Middendorp

De Japanse duizendknoop is best een mooie plant. De stelen lijken op bamboe: een stugge stam, groen met rood gekleurd, net als het blad. In juli en augustus is de plant bezaaid met witte bloemetjes. Toch staat het gewas bekend als botanisch monster dat schade toebrengt aan riolering en bestrating.

Om de hoek bij het vernieuwde Harderwijker station staan ze

langs het spoor vol in bloei. 'Een typische plek waar de plant vaak voorkomt, omdat het buiten de woonwijk is,' zegt gemeentelijk landschapontwerper Niek Heijboer (34).

Aan de grond is duidelijk de scheiding te zien tussen verschillende gebieden. Het stuk van de gemeente is keurig onderhouden, de stengels van een tiental duizendknopen steken net boven de grond uit. In het gebied van ProRail, omheind door een donker-groen hek, kan het monster gerust

zijn gang gaan: langs het spoor staat het er vol mee.

'Dat is ook een probleem waar we met de gemeente tegenaan lopen,' zegt Heijboer. Omdat ProRail de Japanse duizendknoop op haar terrein niet bestrijdt, is het voor de gemeente op het gebied dat daaraan grenst, dweilen met de kraan open.

Rond 1800 werd de tuinplant ingevoerd vanuit Japan. De hortus botanicus in Leiden schafte het eerste exemplaar aan. In Engeland werd de plant al veel in de landschapstuinen geplant. Intra-tuin verkocht hem tot een paar jaar geleden nog. Mensen gaven nietsvermoedend stekjes cadeau.

Al snel bleek de plant verwoestend om zich heen te grijpen. 'Het is een echte woekeraar,' zegt Chris van Dijk (59), onderzoeker plant en milieu aan de Wageningen University. De plant heeft wortels van

maximaal 4 meter, waardoor hij alle andere flora wegconcurrert. Een ecologisch probleem: als de woekeraar ergens is genesteld, kan er niets anders meer groeien.

Bovendien richt de plant veel schade aan. Langs de snelweg gedijt hij goed in de berm. Met alle gevolgen van dien. Met zijn stugge stam en wortels doorboort hij wegverharding, rioleringen en dijken. 'De plant groeit naar het licht toe en vindt altijd wel een gaatje,' zegt Van Dijk. Een gezamenlijk probleem voor gemeente, waterschap, ProRail en Rijkswaterstaat.

CDA-raadslid Gerdien Morren (56) zag dat de plant ook in Harderwijk voorkomt. Ze vreest dat bewoners er misschien ook wel één in hun tuin hebben staan. 'Maar ze hebben geen idee wat voor schade die kan aanrichten.' Daarom wil ze Harderwijkers bewust maken van het probleem.

Jonge Japanse duizendknoop. De wortels kunnen tot 4 meter diep gaan

Morren heeft vragen gesteld aan het college over de aanpak van de duizendknoop. Ze pleit voor een meldpunt en wil dat er meer geld wordt vrijgemaakt voor de bestrijding.

Het Japanse monster is op drie manieren te bestrijden: thermisch, mechanisch en chemisch. Het hangt af van de locatie. Bij de eerste optie gaat men de duizendknoop te lijf met kokend water of een brander. Bij de mechanische optie wordt de plant afgemaaid of uitgegraven. De chemische optie

'We maken het onszelf in de bestrijding erg moeilijk'

is het onkruid bespuiten met een bestrijdingsmiddel als RoundUp, met daarin de werkzame stof glyfosaat.

De niet-chemische technieken zijn over het algemeen het minst effectief. Bovendien moet de woekeerplant jaren achtereen consequent worden behandeld, en is het meer een vorm van beheersen

dan elimineren. Maar de chemische optie is al jaren omstreden. 'Omdat wij in Nederland zo spaarzaam omgaan met chemische middelen, maken we het onszelf erg moeilijk. En aan de andere kant wordt de duurzaamheidsvraag niet gesteld, terwijl elke vier weken met heet water de duizendknoop bestrijden, ook impact op het milieu heeft,' zegt Van Dijk.

Vorig jaar heeft de gemeente Harderwijk een geluidswal afgegraven om verdere verspreiding te voorkomen. Een forse kostenpost. Heijboer wil daarom alleen nog maar in zee met een aannemer die verstand heeft van de plant. 'Vaak gaat het fout omdat een aannemer de met duizendknoop vervuilde grond ergens anders gebruikt, terwijl die grond als chemisch afval moet worden behandeld. Anders groeit de plant elders gewoon verder.'

Er zijn gemeenten die varkens inzetten. Harderwijk niet. Varkens lusten de duizendknoop niet, zeggen sommigen. Heijboer, lachend: 'Misschien werkt het als we panda's inzetten.'

Vakantiepakket

**3 DROOMBLADEN
SAMEN VOOR € 9,95
BIJ U IN HUIS!**

ruim
50%
voordeel

Zelfs als u deze zomer in eigen land blijft, dit vrolijke trio brengt u in mediterrane sferen!

Bestel nu de zomeredities van Italië Magazine, Leven in Frankrijk en Méditerranée samen voor maar €9,95 inclusief verzendkosten.

Ga naar
www.creditsmedia.nl/zomeraanbieding
of bel 088-2266634.